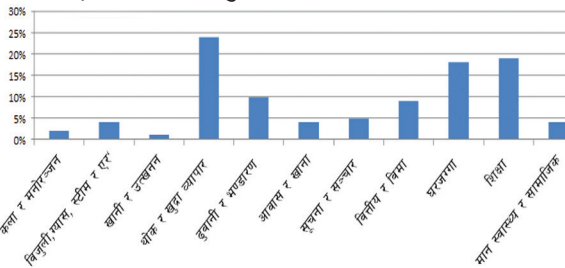

सेवा क्षेत्र

प्रदेश १ का सेवा क्षेत्रका प्रमुख जानकारी:

- सेवा क्षेत्रका उद्यम व्यवसाय - १,४४,७३२
- सेवा क्षेत्रका रोजगारको संख्या - ४,२२,५०२
- आ.व. ७७/७८ मा कुल गार्हस्थ उत्पादनमा सेवा क्षेत्रको योगदान - ४८.६%
- थोक र खुद्रा व्यापारले सेवा क्षेत्रको कुल गार्हस्थ उत्पादनमा योगदान - २१.११%
- शिक्षा - १६.३७%
- यातायात र भण्डारण - ८.९८%
- विगत ५ वर्षमा थोक र खुद्रा व्यापारमा आयातित बस्तुको व्यापारको हिस्सा - ५३ देखि ५७%
- शिक्षा क्षेत्रमा नीजि क्षेत्रको योगदान - ६० देखि ६३%
- यातायात, आवास तथा खाना क्षेत्रको योगदान करिब - १४%
- आ.व. ७६/७७ मा कोभिड १९ को कारण
 - पर्यटन क्षेत्र - ३८% संकुचित
 - यातायात क्षेत्र - ११% संकुचित

आ.व. ७७/७८ को प्रादेशिक कुल गार्हस्थ उत्पादनमा सेवा क्षेत्रको योगदान

विभिन्न सुचकका आधारमा मुल्याङ्कन गर्दा पर्यटन र कृषि सामाग्रीको व्यापार मुख्य दुई वटा सम्भाव्य क्षेत्र:

१. पर्यटन

२. कृषि बस्तुको थोक तथा खुद्रा व्यापार

प्रदेश १ का पर्यटन क्षेत्रका प्रमुख जानकारी:

- नेपालमा १३४८३२ पर्यटन व्यवसाय मध्ये प्रदेश १ मा ५६,७६२ सञ्चालन
- रोजगारी सिर्जनामा दोस्रो प्रदेश
- सोलुखुम्बुमा सबैभन्दा धेरै संख्यामा छोटो अवधिको आवास सेवा व्यवसाय सञ्चालन
- मोरङ, भ्रामा र सुनसरीमा धेरै रेष्टुरेन्ट, घुम्ती खाना र पेय सम्बन्धी सेवा सञ्चालन
- भ्रामामा धेरै ट्राभल एजेन्सी सञ्चालन

पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि सामूहिक प्रयासबाट गर्न सकिने विकल्पहरू:

पर्यटनका प्रकार	क्षेत्र/भेग
हिमाल, साहसिक, प्राकृतिक, वन्यजन्तु	सोलुखुम्बु र संखुवासभा
MICE (सभा, सम्मेलन, महोत्सव र प्रदर्शनी), व्यापार र वाणिज्य	मोरङ, भ्रामा र सुनसरी
प्रकृति, वन्यजन्तु, मनोरञ्जन	कोशीटप्पु
मनोरञ्जन, सांस्कृतिक, साहसिक	धरान, भेटेडार, धनकुटा र हिले
कृषि, मनोरञ्जन, धार्मिक, प्राकृतिक, वन्यजन्तु	ईलाम, पाँचथर, तेह्रथुम र ताप्लेजुङ
धार्मिक, मनोरञ्जन, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक	ओखलढुंगा, भोजपुर, खोटाङ उदयपुर

थप जानकारीका लागि:

Community Engagements & Outreach
400/41 Kamaladi Sadak, Kathmandu
Email: engage@ceo.com.np
Ph. No.: 01-4221507

प्रदेश १ प्रमुख बस्तु तथा सेवा

क्षेत्रीय आर्थिक वृद्धिका लागि
स्थानीय आर्थिक विकास पहल परियोजना

Local Economic Development Initiatives
for Regional Economic Growth (ILED-Regional) Project

कृषि

मुलुकको कृषितर्फ कुल गार्हस्थ उत्पादनमा योगदान दिने प्रथम प्रदेश जसले आ.व. २०७७/७८ मा कृषि, वन र माछापालनबाट प्रदेशको कुल गार्हस्थमा ३५.२% योगदान

मुख्य कृषि बस्तु तथा उत्पादन हुने प्रमुख जिल्ला:

	ताप्लेजुङ, संखुवासभा, पाँचथर
	भापा, इलाम, पाँचथर
	इलाम, धनकुटा, संखुवासभा
	उदयपुर, सुनसरी, मोरङ, इलाम
	भोजपुर, उदयपुर, तेह्रथुम, सोलुखुम्बु, भापा, धनकुटा, सुनसरी, मोरङ, ताप्लेजुङ
	मोरङ, भापा, सुनसरी
	तेह्रथुम, उदयपुर, सुनसरी, ओखलढुङ्गा, भापा, इलाम
	सुनसरी, मोरङ, भापा
	सुनसरी, मोरङ, भापा, उदयपुर
	सुनसरी, मोरङ, भापा, उदयपुर, भोजपुर, धनकुटा, खोटाङ
	धनकुटा, मोरङ, खोटाङ, तेह्रथुम, सुनसरी, उदयपुर, भापा
	मोरङ, इलाम, धनकुटा, पाँचथर, तेह्रथुम, सुनसरी, ताप्लेजुङ, भापा
	खोटाङ, भोजपुर, संखुवासभा, पाँचथर, धनकुटा
	मोरङ, सुनसरी, भापा
	मोरङ, सुनसरी, भापा, इलाम
	ओखलढुङ्गा, भोजपुर, खोटाङ, तेह्रथुम, ताप्लेजुङ, संखुवासभा, पाँचथर
	भोजपुर, धनकुटा, संखुवासभा, इलाम, ताप्लेजुङ, पाँचथर

कुल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषितर्फ विभिन्न बस्तुको योगदान (रु. १० लाखमा)

बस्तु	७३/७४	७४/७५	७५/७६	७६/७७	७७/७८
अन्न बाली	४४६६३	४६११९	५३९१९	५८०१६	६१७९९
नगदे बाली	१७१९०	१९२८२	२०१७८	२१६६९	२२८३८
मसला बाली	९२४३	९७८८	११४३५	१३५७२	१५५६७
गेडागुडी	३०५२	३०८१	३२३१	३६२७	३७५५
फलफूल	७७६३	८५४८	८५८२	१०१०१	१०८९६
तरकारी	२१११८	२३१००	२३९६४	२२६३४	२५५०३
पशुपंक्षी	३०१४३	३३९३५	३६२३०	४०२०४	४३०५९
वन	१७५८८	१९२१०	१७९६५	२०७१४	२०२९४
माछापालन	८८२	९३१	१०२७	१२२३	१३११
अन्य	७२३	११०८	१३२६	३२४३	२७०८

प्रदेश १ का कृषि क्षेत्रका प्रमुख जानकारी:

- प्रतिव्यक्ति खाद्यान्न उपलब्धता - ४५८.६५ के.जी.
- धान, मकै, गहुँ, उखु, केरा - तराई क्षेत्रका प्रमुख बाली
- चिया, अलैंची, अदुवा, बेसार, अमिलो जातका फलफूल - पहाडी क्षेत्रका प्रमुख नगदे बाली
- दूध उत्पादन, बंगुर, कुखुरा र बाखा - प्रमुख पशुधन व्यवसाय
- २०७६ को आर्थिक गणना अनुसार सञ्चालित कृषि उद्यम संलग्न व्यक्ति - ४४०६ वटा - २०४०९

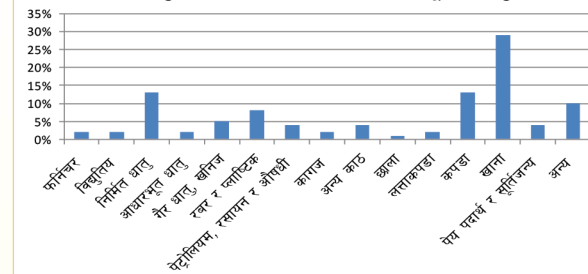
कुल गार्हस्थ उत्पादन, वृद्धि दर, आयात निर्यात प्रवृत्ति र मूल्य तथा अन्य सुचकहरूको आधारमा कृषि क्षेत्रका बस्तुलाई निम्न अनुसार प्राथमिकता दिन सकिन्छ :

१. अलैंची
२. दूधजन्य उत्पादन
३. धान
४. आलु
५. मकै
६. अदुवा
७. गहुँ
८. खसीको मासु
९. अमिलो जातका फलफूल
१०. तरकारी
११. बंगुरको मासु
१२. केरा
१३. कोदो

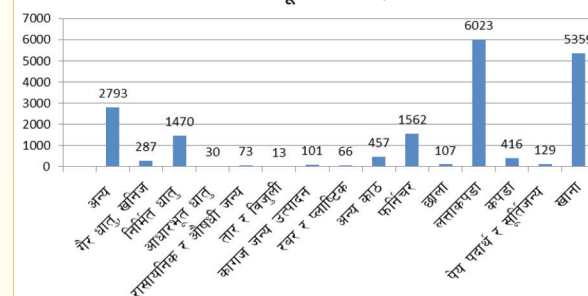
उत्पादनमूलक उद्योग

आर्थिक बर्ष ७७/७८ प्रदेश १ मा उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रको योगदान १५.७% रहेको छ । यस प्रदेशमा वाग्मतीपछि दोस्रो धेरै संख्यामा उत्पादनमूलक उद्योग (१८.६%) रहेका छन् भने ९९१३९ जना संलग्न छन् ।

आ.व. ७७/७८ को कुल गार्हस्थ उत्पादनमा विभिन्न समूहका बस्तुको योगदान

उत्पादनमूलक उद्योगहरू

प्रदेश १ का उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रका प्रमुख जानकारी:

उत्पादनमूलक उद्योगहरू मध्ये:

१. गार्मेन्ट उद्योग - ३९.९%
२. खाद्य प्रशोधन उद्योग - २८.४%

कुल गार्हस्थ उत्पादन, वृद्धि दर, आयात निर्यात प्रवृत्ति र मूल्य तथा अन्य सुचकहरूको आधारमा उत्पादनमूलक उद्योगलाई निम्न अनुसार प्राथमिकता दिन सकिन्छ :

१. खाद्य प्रशोधन उद्योग
२. गार्मेन्ट उद्योग

(नेपाल गुणस्तर चिन्ह प्राप्त गर्न सफल उद्योगहरू भापामा ७, मोरङमा २२, सुनसरीमा १५ र उदयपुरमा १ गरी जम्मा ४५)